Gemeente Heerde

cittaslow

Raadsvoorstel

Raadsvergadering
20 april 2020
Commissie Samenleving
7 april 2020

Afdeling en opsteller
Griffie, J. Kok 0578-699494, j.kokheerde.nl
Portefeuille
J.A. Koops-Scheele
Programma
Bestuur
Opnemen in Bestuursagenda
nee

Agendapunt
9.

Onderwerp
Aanwijzing raadsrapporteurs

De raad besluit om:

1. te gaan werken met raadsrapporteurs;
2. daarvoor de volgende samenwerkingsverbanden te selecteren:
    a. PlusOV en VNOG;
    b. Cleantech Regio
    c. Regio Zwolle
3. aan te wijzen als raadsrapporteurs voor de volgende samenwerkingsverbanden:
   PlusOV en VNOG : Jan Tuinman;
   Cleantech Regio : Peter Oosterhof;
   Regio Zwolle : Geraldine Kwekkeboom.

Inleiding
In 2018 is voor het eerst oriënterend binnen het fractievoorzittersoverleg gesproken om met raadsrapporteurs te gaan werken n.a.v. initiatieven van het griffiersoverleg Regio Zwolle. Ook de rekenkamercommissie Heerde heeft in haar onderzoeksrapport "Zicht in samenwerkingsverbanden" aanbevelingen gedaan om meer grip te krijgen op gemeentelijke samenwerkingsverbanden en geadviseerd te gaan werken met raadsrapporteurs. In het fractievoorzittersoverleg is gesproken over de rol van een raadsrapporteur en de volgende stap naar het operationeel maken van deze functionaris. Voorliggend voorstel voorziet in de invulling van een onderdeel van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie Heerde: het aanwijzen van raadsrapporteurs voor drie belangrijke samenwerkingsverbanden: PlusOV, VNOG en Cleantechregio.

Beoogd effect
De raadsrapporteur is bedoeld als hulpmiddel voor de raad om meer grip op samenwerkingsverbanden te hebben.

Bevoegdheid / Juridisch kader
Gemeentewet artikel 108, Wet gemeenschappelijke regelingen artikelen 19 en 16 , Organisatieverordening artikel 55.

Eerdere besluitvorming en kaders
Raadsbesluit van 27 januari 2020 waarbij de raad besloot om:
1. kennis te nemen van het onderzoek " Zicht in samenwerkingsverbanden".
2. in te stemmen met de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie Heerde.
3. het college te verzoeken:
    a. binnen 3 maanden na behandeling van het onderzoeksrapport in de gemeenteraad ter uitvoering van de in dit rapport opgenomen aanbevelingen een plan van aanpak op te stellen en aan de raad toe te zenden.
    b. de raad jaarlijks te informeren over de stand van zaken. Deze rapportage omvat in ieder geval hoe de aanbevelingen zijn opgepakt, wat er gedaan is en of dit conform de afspraken gebeurt.

Argumenten
1. *Hiermee wordt de grip op gemeentelijke samenwerking verbeterd*
   Vanuit gemeenteraden is er meer behoefte aan grip op regionale samenwerkingsverbanden. De raden ervaren dat zij op afstand staan en niet of in een laat stadium worden betrokken bij ontwikkelingen bij samenwerkingsverbanden. Het gaat daarbij niet alleen om de invloed op cyclische stukken en de zienswijzeprocedure voor de begroting, maar ook voorstellen over de kadernota en andere belangrijke beleidsvoorstellen. Een aantal gemeenten heeft de afgelopen jaren daarvoor het instrument van "raadsrapporteur" ingevoerd. Deze raadsrapporteurs volgen, namens de raad, nauwgezet een verbonden partij. Zij volgen vanuit de rol van de gemeenteraad actief ontwikkelingen van de verbonden partij en geven hierover terugkoppeling aan de gemeenteraad.
   Raadsrapporteurs kunnen daarbij optreden in wisselende samenstelling, dat kan individueel, in duo's, of in werkgroepverband. De raadsrapporteurs worden daarbij ondersteund door de griffie en de accountmanager en rapporteren daarover aan de raad. De rapportage kan deels worden gekoppeld aan de bespreking van een raadsvoorstel over begroting, jaarrekening en andere beleidsstukken.

2. *Regionale samenwerking wordt belangrijker*
   Ook in onze gemeente wordt gesignaleerd dat regionale samenwerking belangrijker wordt. Wij zoeken naar mogelijkheden om daarbij aan te sluiten en de positie van de raad daarbinnen te verstevigen.

3. *Raadsrapporteurs kunnen bijdragen aan het verbeteren van grip op gemeentelijke samenwerking*
   In het fractievoorzittersoverleg is een aantal keren gesproken over het gaan werken met raadrapporteurs. Voor de volgende drie samenwerkingsverbanden zijn vertegenwoordigers aangedragen voor de rol van raadsrapporteur:
    a. PlusOV en VNOG : Jan Tuinman
    b. Cleantech Regio : Peter Oosterhof
    c. Regio Zwolle : Geraldine Kwekkeboom

   Aanvankelijk was Sociaal domein Midden-IJssel Oost Veluwe ook geselecteerd als een van de samenwerkingsverbanden waarvoor een raadsrapporteur zou kunnen worden aangewezen. Gezien de actuele ontwikkelingen en de gesignaleerde risico's wordt echter voorgesteld om in plaats van Sociaal domein Midden-IJssel Oost Veluwe, de VNOG en Plus OV als belangrijke samenwerkingsverbanden aan te merken. Juist voor die samenwerkingsverbanden kan het instrument raadsrapporteur een meerwaarde hebben. De focus wordt bij de aanwijzing van raadsrapporteurs gericht op die samenwerkingsverbanden waar de maatschappelijke

belangen het grootst zijn.

4. *Dit voorstel sluit aan bij de aanbevelingen van de rekenkamercommissie Heerde*
   De rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar samenwerkingsverbanden waarbij de gemeente is aangesloten en de daarbij behorende sturings- en verantwoordingslijnen. In het rapport "Zicht in samenwerkingsverbanden" heeft de rekenkamercommssie aanbevelingen gedaan voor het verbeteren van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad voor regionale samenwerkingsverbanden. Het is gewenst aansluiting te zoeken bij conclusies en aanbevelingen uit die rapportage en de besluitvorming daarover door de raad.

5. *Dit voorstel sluit aan bij initiatieven in Regio Zwolle en de Cleantech regio*
   Binnen Regio Zwolle wordt al langer gesproken over het versterken van betrokkenheid van Raden bij het samenwerkingsverband en is het werken met raadsrapporteurs één van de aanbevelingen. Voor de gemeenten binnen de Cleantechregio vindt ook periodiek afstemming plaats om de betrokkenheid van gemeenteraden bij gemeenschappelijke regelingen te verbeteren. Vanuit de griffiers en raadsleden, waarbij Voorst de trekker is geweest, worden jaarlijks 'ontmoetingsbijeenkomsten' georganiseerd tussen directeuren van gemeenschappelijke regelingen en raadsleden. Inmiddels heeft dit een vervolg gekregen in de vorm van een concrete notitie met aanbevelingen die door een werkgroep wordt voorbereid voor de deelnemende gemeenten in de regio. Ook de werkgroep beveelt het gaan werken met een raadsrapporteur aan. De notitie zal t.z.t. worden aangeboden aan de verschillende raden. Het gaat specifiek om maatregelen die raden en raadsleden zelf kunnen treffen. Via de griffie en het fractievoorzittersoverleg zal daarover nadere afstemming plaatsvinden.

6. *Met onderstaande kaders kan invulling aan het instrument raadsrapporteur worden gegeven.*
   Over de invulling van de rol van raadsrapporteur moeten nog nadere afspraken worden gemaakt. Voorgesteld wordt de volgende kaders daarvoor te gebruiken.
   1. de raad selecteert verbonden partijen die hetzij strategisch belangrijk of beleidsrijk zijn of verhoogde risico's kennen, voor een verzwaarde aansturing en informatievoorziening waarvoor raadsrapporteurs worden aangewezen. Hiervoor kan een risicomatrix worden gebruikt.
   2. de raad wijst vertegenwoordigers aan als raadsrapporteur.
   3. de raadsrapporteur:
      - heeft affiniteit met regionale samenwerking en interesse in verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen;
      - volgt ontwikkelingen op het gebied van regionale samenwerking, gemeenschappelijke regelingen en neemt kennis van relevante beleidsstukken;
      - woont regionale bijeenkomsten bij;
      - verdiept zich in de cyclische stukken, beleidsvoorstellen en ontwikkelingen van het geselecteerde samenwerkingsverband (proces en inhoud);
      - stelt zich onafhankelijk op en opereert a-politiek: rapporteurs zijn rapporteur van de raad als geheel;
      - koppelt zijn bevindingen terug naar de raadscommissie bij het agendapunt "Nieuws uit de regio" of voorliggend voorstel;
      - wordt ondersteund door de griffie en de accounthouder/beleidsmedewerker.

Kanttekeningen
De rol van raadsrapporteurs moet nog worden uitgekristalliseerd.
Het gaat hierbij om het maken van een start met raadsrapporteurs, waarbij de rol nog nader ontwikkeld moet worden. Raadsrapporteurs hebben niet de taak het AB-lid te controleren op zijn of

haar rol. Het college en de organisatie blijven verantwoordelijk voor de informatievoorziening aan de raad. Dat betekent dat hierover met het college afstemming moet plaatsvinden. De verbinding wordt gezocht om de raad betrokken te houden en beter in positie te brengen.
Afhankelijk hoe de rol zich uitkristalliseert, kan na een evaluatie een nadere verdieping plaatsvinden. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan:

- betrokkenheid van de raad bij het proces van de kadernota voordat deze ter besluitvorming aan het AB wordt voorgelegd;
- bij meerjarige strategische stukken, toekomstdiscussies, visietrajecten etc. via de commissie aan de voorkant input meegeven aan de vertegenwoordiger in het AB;
- bij strategische onderwerpen ook met de andere raden van de deelnemende gemeenten contact en afstemming zoeken.

Geld
Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie
De griffie informeert de raadsrapporteurs, de geselecteerde samenwerkingsverbanden, de raden van de Cleantechregio en de accounthouders van de gemeente over het raadsbesluit.

Inclusiviteit
N.v.t.

Cittaslow
Dit voorstel ondersteunt de principes van Cittaslow.

Inkoop en SROI
N.v.t.

Uitvoering
Vast agendapunt bij de raadscommissie "Nieuws uit de regio"
Om rapporteurs centraal de gelegenheid te geven om een terugkoppeling te verzorgen is vanuit het fractievoorzittersoverleg voorgesteld om "Nieuws uit de regio" als vast agendapunt in de commissieagenda op te nemen. Dit is afgestemd met het fractievoorzittersoverleg, de agendacommissie en de beoogde raadsrapporteurs. De agendacommissie heeft hiermee inmiddels ingestemd.
Ook de gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur kan van dit agendapunt gebruik maken om actuele informatie te verstrekken.

Ambtelijk overleg accounthouders
Ambtelijk is er een periodiek overleg geïnitieerd tussen de griffier, gemeentesecretaris en de accounthouders uit de gemeentelijke organisatie over de samenwerkingsverbanden Regio Zwolle en Cleantechregio. Doel van deze inkomsten is het uitwisselen van informatie en onderlinge afstemming wie waarmee bezig is, dilemma's voor te leggen en afspraken te maken. Er vindt nog afstemming plaats over de wijze of en waarop ook de raadsrapporteurs daarbij betrokken kunnen worden. Daarbij wordt ook betrokken op welke wijze in voorkomende situaties afstemming plaatsvindt met de gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur.

In regionaal verband voorgestelde maatregelen
Tijdens "de Ontmoeting" op 4 en 18 februari hebben raadsleden uit de Cleantechregio gesproken over een aantal maatregelen om "grip op samenwerking" te verbeteren. De resultaten daarvan worden via een notitie teruggekoppeld naar de verschillende raden. Het gaat specifiek om maatregelen die raden en raadsleden zelf kunnen treffen. Via de griffie en het

fractievoorzittersoverleg volgen daarover nadere voorstellen.

Evaluatie
Na twee jaar wordt de werking van het instrument raadsrapporteurs geëvalueerd. Waar nodig worden dan verbetervoorstellen gedaan.

Advies commissie(s)
Dit wordt ingevuld nadat het advies is behandeld in de commissievergadering.

Heerde, 11 maart 2020

Namens het fractievoorzittersoverleg van Heerde
mr. J.A. Koops-Scheele , burgemeester
B. Espeldoorn-Bloemendal , griffier

Bijlagen:
1. Raadsbesluit
2. Presentatie themaraad 18 november

Ter inzage:
geen